

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát
Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-1319/24-H
Sp. zn. ČŠIH-S-271/24-H

Název	Základní škola a Mateřská škola, Čestice, okres Rychnov nad Kněžnou
Sídlo	Čestice 20, 517 41 Kostelec nad Orlicí
E-mail	horska.h@seznam.cz
IČO	75 015 501
Identifikátor	650 056 353
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Helena Horská
Zřizovatel	Obec Čestice
Místa inspekční činnosti	Čestice 20, 517 41 Kostelec nad Orlicí Čestice 94, 517 41 Kostelec nad Orlicí
Inspekční činnost na místě	7. 10. 2024 – 8. 10. 2024 a 10. 10. 2024 – 11. 10. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola, Čestice, okres Rychnov nad Kněžnou, příspěvková organizace (dále škola), vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ), základní školy (dále ZŠ), školní družiny a školní jídelny. Činnosti školy jsou realizovány ve dvou objektech. K datu inspekční činnosti bylo do jedné třídy MŠ zapsáno celkem 25 dětí, z toho jedno dítě mladší tří let a 11 dětí s povinnou předškolní docházkou, z nichž čtyřem byla docházka do základní školy o jeden rok odložena. Dvě třídy ZŠ navštěvovalo 32 žáků 1. – 5. ročníku. Do jednoho oddělení školní družiny docházelo v době inspekce 25 účastníků zájmového vzdělávání. Zákonní zástupci dětí a žáků i zájemci z řad veřejnosti mají možnost získat informace o činnosti školy na webových stránkách <https://zsamscestice.webnode.cz/>.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy je ve funkci od roku 2007, vypracovala realistickou koncepci rozvoje školy pro všechny součásti s jasně stanovenými cíli na období let 2021 až 2026, při vedení školy využívá svých dlouholetých zkušeností. Strategické záměry školy jsou naplňovány, pravidelně aktualizovány a vyhodnocovány. Ředitelka školy efektivně spolupracuje při realizaci vytyčených cílů se zákonnými zástupci dětí a žáků a se zřizovatelem.

Organizační procesy ve škole podporují strategické plány rozvoje školy, jsou založené na partnerské spolupráci a dodržování stanovených transparentních pravidel. Na řízení školy se v rámci delegovaných kompetencí podílejí další dvě vedoucí pracovnice. Ředitelka školy efektivně stanovila svoji zástupkyni pro MŠ a zástupkyni pro ZŠ a školní družinu, delegovala na ně příslušné kompetence a ponechala jim dostatek rozhodovacích pravomocí. Pravidelná kontrolní činnost ředitelky školy ve všech součástech obsahuje potřebnou zpětnou vazbu k průběhu a výsledkům další pedagogické činnosti, a vede tak ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu. Vedle toho prostřednictvím vyhodnocování evaluačních dotazníků všech účastníků edukačního procesu rozvíjí i úroveň sociálního klimatu školy a vytváří podmínky pro účinnou realizaci primární prevence v oblasti sociálně patologických jevů. Hospitační činnost předškolního vzdělávání vykonává pravidelně i zástupkyně pro MŠ s jasně formulovanými závěry pro zlepšení práce s dětmi.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou seznamováni s vizí a strategií rozvoje školy na pedagogických radách a provozních poradách. Předávání informací mezi zaměstnanci školy se uskutečňuje formou každodenních rozhovorů a operativních setkání. Ředitelka školy vede pedagogické rady, záznamy obsahují organizační záležitosti i vyhodnocování vzdělávacích výsledků vzhledem k dalšímu zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu. Jednání pedagogické rady probíhají v ZŠ a MŠ odděleně. Vedoucí pracovišť se pravidelně scházejí a efektivně si předávají informace o jednotlivých součástech školy. ZŠ a MŠ mezi sebou velmi aktivně spolupracují, což má pozitivní vliv na děti při přestupu na základní stupeň vzdělávání. Vzhledem k velikosti školy je informační a komunikační systém nastaven optimálně.

Pedagogický sbor školy se za podpory zřizovatele od minulé inspekční činnosti rozšířil o dvě asistentky pedagoga. Jedna působí v ZŠ, druhá v MŠ. Odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost nesplňují dvě netřídní učitelky v ZŠ, jejich nekvalifikovanost však nemá dopad do výuky. Vzdělávání v MŠ zajišťuje kvalifikovaný pedagogický sbor, v tomto školním roce je jedna z pedagožek začínající, zástupkyně pro MŠ ji účelně vytvořila. Plán uvádění a efektivně se stala její mentorkou.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků organizuje ředitelka školy dle zpracovaného plánu. V uplynulém období bylo další vzdělávání zaměřené mimo jiné na komunikační, organizační dovednosti učitelek či na inovativní metody ve výuce. Poznatky takto získané si pedagogické pracovnice vzájemně předávají a využívají je ke zkvalitnění výuky.

Vybavení tříd v ZŠ učebními pomůckami a audiovizuální technikou je na dobré úrovni. Interiér i exteriér budovy je vkusně upravený a vytváří podnětné prostředí pro děti a žáky školy. Ředitelka školy společně s vedoucími pracovníky věnuje značnou pozornost materiálním podmínkám školy a jejich zkvalitňování. Od minulého období došlo k vylepšení zázemí pro základní vzdělávání formou ateliérového prostoru v podkroví základní školy sloužícího k polytechnické výuce nebo vybavením digitální technikou s dopadem do výuky angličtiny (multimediální plocha). Pro pobyt dětí venku je využívána zahrada umožňující realizaci sportovních i relaxačních aktivit, kde od poslední inspekční činnosti došlo k obnově herních prvků. Třída MŠ je účelně vybavena novým nábytkem, rozšířeny byly didaktické pomůcky podporující počítačovou a informační gramotnost.

Zřizovatel poskytuje škole nejen příspěvek na pokrytí provozních výdajů školy, ale také na pořádání zájmové činnosti dětí a žáků. Dále škola získává finanční prostředky z úplaty za předškolní vzdělávání, pomocí grantů, dotací a darů.

Účelná spolupráce se zřizovatelem, úzká propojenost všech součástí školy a pevné sepětí pedagogického sboru se zákonnými zástupci má klíčový pozitivní význam pro zdárný vývoj dětí a žáků. Škola dále účinně spolupracuje s okolními partnerskými školami, integrovanými záchranářskými složkami a místní obecní knihovnou.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování vzdělávací nabídky v MŠ probíhalo v souladu s integrovanými bloky školního vzdělávacího programu. Od poslední inspekční činnosti byla vybudována centra aktivit, která efektivně podporovala děti ve výběru činností z velmi rozmanité vzdělávací nabídky. Učitelky během celého dne vhodně střídaly formy i metody práce, což mělo vliv na vyšší motivaci dětí k připravovaným činnostem. Pravidelně zařazovaný komunitní kruh byl využíván ke společnému přivítání dětí, seznámení s aktuálním tématem a připravenými činnostmi. V průběhu komplexní inspekční činnosti byla nabídka spontánních a řízených činností vyvážená. Pedagožky při didaktických hrách rozvíjejících předčtenářskou a předmatematickou gramotnost i činnosti k rozvoji jemné a hrubé motoriky poskytovaly dětem dostatek prostoru pro jejich plnění. Konstruktivní hry byly zařazeny efektivně a podporovaly děti v rozvoji jejich fantazie a představivosti. Učitelky účelně zařazovaly činnosti zaměřené na podporu pohybových aktivit dětí včetně zdravotně preventivního cvičení a aktivity diferenciované s ohledem na jejich individuální úroveň. Školu navštěvovalo jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a jedno dítě s odlišným mateřským jazykem, těm však byly činnosti podporující jejich znevýhodněné oblasti nabízeny spíše intuitivně. Velmi zdařile byly děti vedeny k sebehodnocení, vzájemnému vrstevnickému hodnocení i s prvky formativního hodnocení. Při pobytu venku pedagožky účelně navazovaly na dopolední vzdělávací nabídku. Sebeobslužné činnosti byly rozvíjeny přiměřeně věku dětí. Pro děti s menší potřebou spánku byly během odpoledního odpočinku zařazeny vhodné alternativní aktivity. Učitelky a asistentka pedagoga uplatňovaly otevřený způsob komunikace s vlídným a přátelským přístupem. Děti dodržovaly pravidla vzájemného soužití, aktivně se zapojovaly do činností a her, rozuměly časovým pojům, recitovaly básně a písně. Slovní zásoba byla přiměřená jejich věku, v komunikaci s dospělými prokázaly velmi dobré sociální kompetence.

Hospitované hodiny v ZŠ se vyznačovaly velmi příjemnou pracovní atmosférou, žáci v nich dodržovali třídní pravidla. Učitelky projevovaly vstřícný a empatický přístup a ověřovaly si porozumění zadané práci. Stavba všech sledovaných hodin byla důkladně promyšlená a společná výuka, která probíhá podle tematických plánů, dvou i tří ročníků v jedné třídě velmi dobře organizačně realizovaná. Vzdělávací kompetenční cíle, které vycházely z přehledně zpracovaného školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, většinou pedagožky přímo vymezily na začátku hospitovaných hodin či vyplynuly v jejich průběhu. Učitelky volily efektivní formy a metody výuky, kladly velký důraz na schopnost samostatné práce žáků i na jejich spolupráci. Vzhledem k nízkému počtu žáků v ročnících byly činnosti v menších skupinách účelné, vhodně se střídaly s frontální a samostatnou formou práce. Žáci všech ročníků dobře spolupracovali a adekvátně ke svému věku zvládali vzájemnou pomoc. Pedagožky kladly značný důraz na budování a zkvalitňování třídního klimatu. Pravidelně účelně pracovaly s chybou žáků. Učitelky smysluplně využívaly pestrou škálu pomůcek (včetně mikroskopů či výukových her), propojovaly výuku s reálnými situacemi běžného života, touto názorností docházelo ke zvýšení pozornosti žáků a efektivitě osvojených poznatků. Vyučující pravidelně rozvíjely mezipředmětové vztahy, důraz byl efektivně kladen na rozvoj osobnosti žáků a jejich motivaci pro celoživotní učení. Pohybové chvíle vhodně podporovaly psychohygienu žáků. Individualizace v zájmu žáků byla ve výuce realizována promyšleným dělením činností v jednotlivých ročnících. Žákům s podpůrnými opatřeními se iniciativně věnovala asistentka pedagoga. Všichni žáci byli aktivně zapojeni do průběhu vyučovacích hodin, jejich vědomosti a dovednosti byly na velmi dobré úrovni. Učitelky uplatňovaly k žákům přátelský přístup, poskytovaly jim konkrétní zpětnou vazbu k průběžným výsledkům a v závěrech hodin je účelně vedly k sebehodnocení vzhledem ke stanovenému vzdělávacímu cíli. V několika hodinách bylo pozorováno i efektivně zařazené formativní a vrstevnické hodnocení žáků.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno v jednom oddělení, vychovatelka v jeho průběhu navazovala na vzdělávání základní s pestrou nabídkou zájmových a odpočinkových činností. Pro činnost žáků ve školní družině jsou využívány její samostatné dvě místnosti i počítačová učebna školy. Rozličné činnostní metody a formy práce posílené kvalitní materiální podporou zajišťovaly neustálou zaměstnanost žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke sledování individuálních výsledků vzdělávání dětí učitelky využívají jeden záznamový arch a portfolia dětí, mají tak nastavený účelný systém zjišťování vzdělávacího pokroku po celou dobu jejich docházky do MŠ, avšak nedostatečně ji využívají k plánování vzdělávací nabídky. Obsah portfolií účelně přispívá k diagnostické činnosti a je efektivně zaměřen na posouzení vývoje a pokroku dítěte. Pedagožky systematicky vyhodnocovaly dosahované výsledky vzdělávání dětí, přijímaly k nim potřebná opatření vedoucí k jejich zlepšení. Evaluaci práce třídních kolektivů provádějí učitelky účelně dvakrát ročně, a tím získávají dostatečné informace o práci třídy.

MŠ k prezentaci výsledků vzdělávání dětí a informování jejich zákonných zástupců využívá webové stránky, nástěnky a telefonní aplikaci. Zákonní zástupci mají možnost sledovat pokroky svých dětí v budově školy, kde jsou vystaveny jejich výtvarné práce a další výrobky.

Informování ředitelky školy o vzdělávacích výsledcích žáků v souladu se školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání probíhá jednak průběžně na každodenní

bázi, jednak na pravidelném jednání pedagogické rady, kde se na jejich vyhodnocování podílejí všechny pedagožky. Ke zjišťování vzdělávacího vývoje žáků škola využívá vlastní nástroje, a to zejména ve formě písemných prací. Učitelky ZŠ pokračují ve vedení portfolií založených již v MŠ, ve kterých mohou všichni aktéři základního vzdělávání sledovat individuální pokroky a výsledky vzdělávání žáků. Kontrolou žákovských knížek, deníčků a notýsků bylo zjištěno, že zákonní zástupci žáků jsou o jejich chování a prospěchu průběžně informováni. Při ohrožení žáků školním neúspěchem hledá škola ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků v triádách příčiny a navrhuje opatření ke zlepšení (domácí příprava, individuální péče v hodinách, doučování). Všichni žáci školy jsou pozitivně motivováni k dosažení úspěšnosti ve vzdělávání a zároveň mají možnost zapojit se do vědomostních a sportovních soutěží. Souhrnné informace o výsledcích vzdělávání žáků a rozmanitých aktivitách školy zveřejňuje ředitelka školy přehledně ve výroční zprávě o činnostech školy i v občasníku Školní kukátko. Vnitřní a vnější informační systém je v daných podmínkách funkční.

Škola rozmanitými aktivitami přirozeně zapojovanými do výuky a do zájmového vzdělávání dlouhodobě a promyšleně podporuje osobnostní rozvoj žáků, jejich společenskou soudržnost, zdravý životní styl, posiluje jejich vědomí občanské identity. Všestrannému rozvoji žáků napomáhají zájmové kroužky: sportovní, angličtiny, práce s počítači či polytechnické výchovy. Žáci školy běhají za příznivého počasí třikrát týdně pod dohledem pedagoga v areálu místní obce.

Činnost školního poradenského pracoviště rozdělila ředitelka školy vyváženě tak, že sama pracuje jako výchovná poradkyně, zástupkyně pro ZŠ a zájmové vzdělávání plní funkci školní metodičky prevence. Ředitelka školy je hlavní koordinátorkou vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, účelně zajišťuje komunikaci se školským poradenským zařízením a informuje o jejich podpůrných opatřeních ostatní pedagožky školy. Při výskytu výchovných problémů koordinuje svůj postup s další třídní učitelkou, kontaktuje zákonné zástupce žáků, postupuje v souladu se školním řádem. Ve škole účelně působí externí speciální pedagožka, ta vytváří a vyhodnocuje individuální vzdělávací plány, plány pedagogické podpory a rovněž vyučuje předmět speciálně pedagogické péče. Pro žáky ohrožené školní neúspěšností pořádá ředitelka školy pravidelné doučování. Nad pokrokem a potížemi žáků se specifickými potřebami se setkávají výše zmíněné pedagožky společně se zástupkyní pro předškolní vzdělávání a učitelkou první třídy ZŠ. Primární prevence je vhodně naplňována formou plánovaných akcí v průběhu školního roku (dopravní výchova, ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí), je též zahrnuta do některých vyučovaných předmětů. Škola má nastavený jasný systém postupu při řešení rizikového chování žáků, které se tak obvykle daří eliminovat již v zárodku. Kariérové poradenství je realizováno informovaností o okolních plně organizovaných základních školách v Častolovicích a Týništi nad Orlicí a téma „povolání“ je součástí výuky. Aktivní a efektivní činnost školního poradenského pracoviště ve spolupráci s žáky i jejich zákonnými zástupci vytváří dobré předpoklady pro udržení zdravého klimatu ve škole.

Závěry

Vývoj školy

- Byla vytvořena funkce zástupkyně ředitelky školy pro základní školu a školní družinu, pedagogický sbor byl posílen o asistentky pedagoga.

- Bylo vylepšeno materiálního zázemí pro základní vzdělávání, např. v podobě ateliérového prostoru v podkroví základní školy sloužícího k polytechnické výuce nebo vybavením digitální technikou.

Silné stránky

Základní škola a mateřská škola

- Spolupráce s vnějšími partnery včetně zřizovatele a zákonnými zástupci dětí a žáků je účinná, efektivní a má pozitivní dopad na vzdělávání a výchovu dětí a žáků. (1.5)
- Proaktivní přístup řízení ředitelky školy, její efektivní komunikace se všemi aktéry včetně vyhodnocování evaluace a hospitační činnosti s doporučeními zvyšují kvalitu poskytovaných výchovně vzdělávacích služeb školy. (2.1)
- Pedagogický styl učitelek rozvíjí osobnost a sociální dovednosti dětí a žáků, podporuje pocit sounáležitosti a dobré vztahy mezi nimi. (4.4)

Základní škola

- Základní škola disponuje řadou nových, moderních a rozmanitých didaktických pomůcek k rozvoji gramotnosti žáků (mikroskopy, dotyková plocha). (2.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit důsledně zvýšenou pozornost na děti s riziky neúspěšnosti, využívat získané informace o dětech k účelnému plánování, realizaci i vyhodnocování jejich pokroků.
- Zajistit plně kvalifikovaný pedagogický sbor v základní škole.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace podle § 28 školského zákona vedená a platná ve školním roce 2024/2025
2. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy za rok 2023 a školní rok 2024/2025
3. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí a žáků (včetně knihy úrazů) vedená ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025
4. Dokumentace školního poradenského pracoviště platná a vedená ve školním roce 2024/2025
5. Rozvrhy hodin tříd, oddělení a učitelů školy platné ve školním roce 2024/2025
6. Koncepce rozvoje školy 2021-2026
7. Strategický plán rozvoje školy platný ve školním roce 2024/2025
8. Roční tematické plány pro základní a zájmové vzdělávání platné ve školním roce 2024/2025
9. Výběr z plánu práce školy pro školní rok 2024/2025
10. Evaluace akčního plánu pro školní rok 2023/2024
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy pro školní rok 2024/2025
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti platný ve školním roce 2024/2025
13. Hospitační záznamy vedení školy všech jejích součástí ve školním roce 2023/2024
14. Plány podpory u dětí s odkladem školní docházky ve školním roce 2024/2025

15. Dotazník pro děti, žáky a evaluační dotazníky pro učitele základní školy a učitelky mateřské školy ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
16. Dotazníky spokojenosti pro zákonné zástupce dětí, žáků a jejich vyhodnocení ve školním roce 2023/2024 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Lukáš Zábranský, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Jolana Medková Faltysová, školní inspektorka

Ing. Alena Synková, školní inspektorka

6. 11. 2024